

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI**
SO-III.431.8.2024

Olsztyn, 3 lipca 2024 r.

**Pani
Renata Wioletta Bednarczyk
Burmistrz Miasta i Gminy Młynary**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Pani treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Miasta i Gminy w Młynarach (NIP 5821100194, REGON 000535617) z siedzibą przy ul. Dworcowej 29, 14-420 Młynary.

W okresie objętym kontrolą oraz w czasie prowadzenia kontroli funkcję Burmistrza Miasta i Gminy Młynary – kierownika jednostki kontrolowanej pełniła Pani Renata Wioletta Bednarczyk (na stanowisku od 23 listopada 2018 r.).

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

- 1) Maciej Jurzyński – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu kontrolnego, posługujący się legitymacją służbową nr 3/2020 wydaną przez Dyrektora Generalnego Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr WK-I.0030.25.2024 z 7 maja 2024 r. wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego;
- 2) Beata Mamińska-Pietrzak – kierownik oddziału, członek zespołu kontrolnego, posługująca się legitymacją służbową nr 4/2023 wydaną przez Dyrektora Generalnego Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr WK-I.0030.24.2024 z 7 maja 2024 r. wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

Kontrolę rozpoczęto 16 maja, a zakończono 28 maja 2024 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod numerem 2/2024.

Zakres kontroli: realizacja przez Urząd Miasta i Gminy w Młynarach w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w obszarze dowodów osobistych i ewidencji ludności.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2023 r. poz. 190) w związku z art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz.U. z 2022 r. poz. 671 ze zm.) i art. 4 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz.U. z 2024 r. poz. 736).

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą, jak i w czasie kontroli, zadania wynikające z ustawy o dowodach osobistych i ustawy o ewidencji ludności należały do zakresu działania Zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego. Na stanowisku tym zatrudniona była Pani Magdalena Grochola (od 27 grudnia 2017 r.). Pracownik podlegał służbowo bezpośrednio Burmistrzowi Miasta i Gminy Młynary. Do zakresu jego zadań należały nie tylko sprawy objęte kontrolą, ale również zadania gminy z zakresu rejestracji stanu cywilnego oraz zmiany imion i nazwisk, zadania związane z przeprowadzaniem wyborów i referendum oraz występowanie z wnioskami o nadanie medali za długoletnie pożycie małżeńskie. W czasie nieobecności ww. pracownika zastępstwo w zakresie dowodów osobistych i ewidencji ludności pełniła Pani Katarzyna Abramowicz, inspektor ds. kadrowych.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność jednostki kontrolowanej ocenia się **pozytywnie**.

I. Realizacja zadań w zakresie dowodów osobistych.

1. Wydawanie dowodów osobistych.

Badaniem kontrolnym objęto 40 z 288 spraw, tj. 13,88% ogółu. We wszystkich zbadanych sprawach wnioski o wydanie dowodu osobistego zostały złożone i zrealizowane prawidłowo, a odbioru dokumentów dokonały osoby uprawnione. Dane z wniosków i formularzy odbioru zostały poprawnie zarejestrowane w Rejestrze Dowodów Osobistych (dalej RDO).

Z informacji przekazanych przez jednostkę kontrolowaną wynika również, że dowody osobiste są przechowywane w warunkach uniemożliwiających dostęp do nich osób nieuprawnionych, ich zabranie, zniszczenie lub uszkodzenie.

2. Unieważnianie dowodów osobistych.

Wybrane do badania sprawy weryfikowano również pod kątem prawidłowości unieważnienia

Strona 2 z 6

w RDO poprzedniego dowodu osobistego wnioskodawcy. Weryfikacji poddano 30 przypadków unieważnień. Nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości ani uchybień.

3. Udostępnianie danych z RDO i dokumentacji związanej z dowodami osobistymi.

W okresie objętym kontrolą nie było wniosków o udostępnienie danych z RDO, natomiast wpłynęły dwa wnioski o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi (sprawy nr USC.5345.3.1.2023 i USC.5345.3.2.2023). Badaniem objęto obie sprawy. Nie stwierdzono nieprawidłowości ani uchybień.

II. Realizacja zadań w zakresie ewidencji ludności.

1. Rejestracja miejsca pobytu obywateli polskich i cudzoziemców.

Badaniem objęto 22 ze 106 spraw (20,75% ogółu). Stwierdzono jedną nieprawidłowość: w sprawie nr USC.5343.5.2.2023 pracownik jednostki kontrolowanej przyjął i zrealizował zgłoszenie wyjazdu na stałe poza granice RP dokonane przez osobę, która była w tym czasie zameldowana na pobyt stały w innej gminie. Stanowiło to naruszenie przepisów o właściwości, a mianowicie art. 10 ust. 1 pkt 5 ustawy o ewidencji ludności, z którego wynika, że organem właściwym do rejestracji w rejestrze PESEL daty wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej i wskazania kraju wyjazdu jest organ gminy właściwy do zameldowania na pobyt stały i czasowy obywatela polskiego. Ponadto art. 36 ust. 1 ustawy stanowi, że obywatel polski, który wyjeżdża z kraju z zamiarem stałego pobytu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, jest obowiązany zgłosić swój wyjazd. Zgłoszenie wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej skutkuje wymeldowaniem z miejsca pobytu stałego i czasowego. Natomiast z art. 36 ust. 3 pkt 1 ustawy wynika, że zgłoszenia, o którym mowa powyżej, dokonuje się najpóźniej w dniu opuszczenia miejsca pobytu stałego albo czasowego na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, w organie gminy, o którym mowa w art. 28 ust. 1 (tj. w organie gminy właściwym ze względu na położenie nieruchomości, w której się zamieszkuje) opatrzonym własnoręcznym podpisem, przedstawiając do wglądu dowód osobisty lub paszport. Powyższe regulacje rozpatrywane łącznie pozwalają na stwierdzenie, że organem właściwym do przyjęcia i realizacji zgłoszenia wyjazdu na stałe był w tym przypadku organ gminy, w której zameldowana była na pobyt stały osoba zgłaszająca wyjazd.

Kierownik jednostki kontrolowanej wyjaśnił, że osoba zgłaszająca się do organu poinformowała o zamiarze wymeldowania z pobytu stałego z adresu w Młynarach z uwagi na przebywanie za granicą. Pracownik organu osobiście znając tę osobę, gdyż przez długi okres mieszkała w Młynarach, a także wiedząc o tym, że wraz z rodziną od wielu lat przebywa w Szwecji, zaproponował, że prawidłowym byłoby zgłoszenie wyjazdu na stałe za granicę.

Strona 3 z 6

Nadmienić należy, że osoba zgłaszająca wyjazd, przyjeżdżając do Polski na urlop, zamieszkuje w Młynarach w lokalu, w którym była niegdyś zameldowana na pobyt stały, traktując ten lokal jako dom rodzinny. Nieznany jest powód zameldowania na terenie innej gminy. Ponadto system Źródło nie zablokował w tym przypadku możliwości zarejestrowania wyjazdu zagranicznego na stałe przez organ gminy Młynary.

Przyczyną nieprawidłowości był brak weryfikacji w ewidencji ludności aktualnego adresu zameldowania osoby zgłaszającej wyjazd zagraniczny i zasugerowanie się ustną informacją o zamiarze wymeldowania z pobytu stałego w Młynarach. Skutkiem było zarejestrowanie danych przez organ niewłaściwy miejscowo. Osobą odpowiedzialną jest pracownik przyjmujący i realizujący przedmiotowe zgłoszenie wyjazdu zagranicznego.

W pozostałych przypadkach zgłoszenia zostały dokonane prawidłowo, a dane z nich wynikające – poprawnie i niezwłocznie zarejestrowane w rejestrze PESEL.

2. Udostępnianie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL

Badaniem objęto 16 z 40 spraw zarejestrowanych w teczce ROO.5345.2 z 2023 r. (40% ogółu), w tym 10 spraw wszczętych na wnioski złożone przez podmioty publiczne oraz 6 spraw wszczętych na wnioski złożone przez podmioty prywatne.

Ustalono, że wszystkie sprawy załatwiono bez zbędnej zwłoki, z zachowaniem terminów określonych w art. 35 § 2 i 3 k.p.a. We wszystkich sprawach wnioski zostały złożone we właściwej formie i postaci (zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności) oraz zawierały wszystkie niezbędne informacje. Podmioty prywatne wykazały interes prawny w uzyskaniu żądanych danych. Odpowiedzi doręczano w zależności od żądania – w postaci papierowej przesyłką listową poleconą albo w postaci elektronicznej przez ePUAP. Dane udostępniono wyłącznie w zakresie wskazanym we wnioskach.

3. Postępowania administracyjne w sprawach meldunkowych

Badaniem objęto akta wszystkich postępowań w sprawach meldunkowych wszczętych i zakończonych w okresie objętym kontrolą (sprawy USC.5343.6.1.2023, USC.5343.6.2.2023 – USC.5343.6.3.2023). Ustalono, że w aktach założono i zaktualizowano metryki spraw. Organ gminy Młynary wystosował do stron zawiadomienia o wszczęciu postępowania, prawidłowo informując o dacie wszczęcia oraz pouczając o treści stosownych przepisów, w tym o obowiązku zawiadamiania organu o zmianie adresu i skutkach jego niedopełnienia wynikających z art. 41 § 1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (dalej k.p.a.). Organ skutecznie doręczał pisma stronom i innym

uczestnikom za pokwitowaniem przez operatora pocztowego. W dwóch sprawach, z uwagi na niemożność ustalenia aktualnego miejsca pobytu stron zgłoszonych do wymeldowania, wystąpił do sądu o wyznaczenie dla nich przedstawicieli (art. 34 § 1 k.p.a.).

Wezwania zawierały wszystkie elementy wymagane przez art. 54 k.p.a. Z czynności dowodowych przesłuchania świadków, stron i oględzin sporządzono protokoły zawierające obligatoryjne elementy przewidziane w art. 68-69 k.p.a. W przypadku niestawiennictwa świadka bez usprawiedliwienia pracownik sporządził notatkę o przyczynie odstąpienia od ponownego wezwania. O terminach i miejscach czynności dowodowych ze stron, świadków i oględzin organ zawiadomił strony lub ich przedstawicieli zgodnie z art. 79 § 1 k.p.a., jednocześnie informując o prawie czynnego udziału w czynności zgodnie z art. 79 § 2 k.p.a.

Przed wydaniem decyzji orzekającej co do istoty sprawy organ zawiadomił strony o zakończeniu postępowania wyjaśniającego oraz umożliwił zapoznanie się z zebrany materiał dowodowy i wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów (art. 10 § 1 k.p.a.).

W decyzjach prawidłowo powołano podstawę rozstrzygnięcia, tj. w decyzjach o wymeldowaniu – art. 35 ustawy o ewidencji ludności, a w decyzji o umorzeniu postępowania – art. 105 § 1 k.p.a. Decyzje zawierały wszystkie elementy obligatoryjne wymienione w art. 107 § 1 i 3 k.p.a., w tym obszerne uzasadnienie faktyczne i prawne.

Organ przestrzegał terminów przewidzianych w art. 35 § 3 k.p.a., a w przypadku niemożności załatwienia sprawy zawiadomił strony na podstawie art. 36 § 1, wskazując przyczyny zwłoki i nowy („przewidywany”) termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia (art. 37 k.p.a.). Nadmienić należy, że pouczenie o prawie do ponaglenia stanowi integralną część zawiadomienia. Dobrą praktyką byłoby zamieszczanie go bezpośrednio po wskazaniu nowego terminu załatwienia, a przed podpisem osoby upoważnionej, a nie dopiero po rozdzielniku, mniejszą czcionką na dole strony.

Ponadto ustalono, że w rejestrze PESEL prawidłowo zarejestrowano daty wymeldowania wynikające z wydanych decyzji.

Do ustaleń kontroli, przedstawionych kierownikowi jednostki kontrolowanej w projekcie wystąpienia pokontrolnego, nie wniesiono zastrzeżeń.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o zapewnienie przyjmowania zgłoszeń oraz rejestracji w rejestrze PESEL danych wyjazdu poza granice RP z zachowaniem przepisów o właściwości miejscowej organów gmin.

Proszę Panią Burmistrz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykonania zalecenia, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARIŃSKO-MAZURSKI
Radosław Król

Strona 6 z 6